

2. Жужа Л.О. Молодіжна політика в Україні: сучасний стан і шляхи реформування. Регіональні студії. 2019. № 19. С. 41-46. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/regst_2019_19

3. Офіційний сайт законодавства Верховної Ради України. URL: <https://www.rada.gov.ua>

4. Реформування молодіжної політики відповідно до сучасних запитів молоді та держави. Щорічна доповідь Президентові України, Верховній Раді України та Кабінету Міністрів України про становище молоді в Україні (за підсумками 2012– 2021 років) / [редкол.: Попатенко М.М., гол. ред. колег.; Бондар Т.В. та ін.]. Київ: ТОВ «Ройлайд», 2021. 100 с.

5. Сайт Організації Об'єднаних Націй (ООН). URL: <https://www.un.org/>

6. Ministry of Education of Ukraine. 2017. On the rights of children to extracurricular education. Letter # 1/9-46 of February 2, 2017. http://osvita.ua/legislation/pozashk_osv/54325/

Abstract: *The work examines the essence of youth policy. The importance of youth participation in government activities and the specifics of youth influence on the formation of a self-sufficient, real civil society have been determined. Prospective directions for the effective implementation of the state youth policy are proposed.*

Key words: *youth, youth policy, community, society, state.*

Науковий керівник:

Олійник Т. Г.,

канд. екон. наук, доцент,

доцент кафедри економіки підприємств,

Миколаївський національний аграрний університет

УДК 352

РОЛЬ МОЛОДІ У РОЗВИТКУ ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ГРОМАД

Дяченко Анастасія Романівна,

здобувач вищої освіти спеціальності 073 «Менеджмент»

Миколаївський національний університет

м. Миколаїв, Україна

Анотація: *досліджено, що сутність молодіжної політики. Встановлено, що для ефективної реалізації залучення молоді потрібно дотримуватися принципів. Окреслено основні форми участі молоді у розвитку територіальної громади. Розглянуто приклади позитивного впливу від участі в молоді діяльності громади. Зроблено висновок про важливість залучення молоді до розвитку територіальних громад.*

Ключові слова: *молодь, територіальна громада, розвиток, молодіжні лідери, форми, участь, принципи*

Молодь віком до 30 років становить близько половини населення світу, але вона все ще недостатньо представлена в державних органах на всіх рівнях управління. Чомусь існує стереотип, що молоді люди або занадто недосвідчені, щоб щось змінити, або не цікавляться політикою та інструментами розвитку держави, зокрема громад. Але насправді молодіжних лідерів більше, ніж ми думаємо. Одні з них створюють спеціальні молодіжні центри, інші розвивають різноманітні сфери діяльності держави. Тож, молодь є водночас і найціннішим, і найпроблемнішим членом суспільства [1]. Цінність молодого покоління полягає в тому, що його представники зазвичай мають більшу рішучість, здатність засвоювати великі обсяги інформації, оригінальність і критичність мислення.

Реформа децентралізації дала вітчизняним територіальним громадам більше повноважень і ресурсів, а значить – і більше можливостей для зростання та розвитку. Особливого значення у цьому процесі є залучення молоді до прийняття управлінських рішень, підтримка юних активістів у їх починаннях, створення умов для реалізації різноманітних ідей та проектів [2].

Для ефективної реалізації залучення молоді потрібно дотримуватися наступних принципів:

- участь молоді в житті громади уможлиблює самостійний вибір;
- завдяки участі молоді політика загалом краще враховує її потреби;
- якщо проблеми молоді громада сприймає серйозно, то й молодь усвідомлює свою частку відповідальності в житті громади;
- молоді люди мають самі визначити, яку саме участь у житті громади вони можуть брати, а не виконувати вказівки дорослих [3].

Як на державному так, і на місцевому рівні існують різні засоби чи підходи, щоб залучити молодь до створення та розвитку місцевого ініціативного молодіжного осередку громади. Європейська практика розвитку територіальних громад, засвідчила, що основними формами участі з питань молоді є наступні [3]:

- громадські роботи;
- участь в різних видах неформального навчання;
- створення мереж однолітків - залучення молодих людей до навчання їхніх однолітків за принципом «рівний-рівному» (наприклад, програми з пропаганди здорового способу життя тощо);
- участь в діяльності громадської організації (клубу, молодіжного центру) і виконання обов'язків в цій організації;
- участь в молодіжних радах, парламентах, форумах, комітетах та інших структурах, як традиційний спосіб участі в прийнятті рішень;
- участь у консультаціях з молоддю в процесі підготовки управлінських рішень, щоб висловити свою позицію з приводу тієї чи іншої проблеми, внести пропозиції щодо її вирішення;

- різні види участі молоді в проектах і заходах (як організованих, так і неорганізованих);
- участь у різного роду громадські кампанії;
- членство в політичних партіях, радах, групах за інтересами;
- участь у виборах (щоб голосувати і бути обраним).

Зауважимо, що роль молоді у розвитку територіальних громад лише зростає у добу великих змін, зокрема їм доводиться шукати нові формати, а інколи вони відкривають нові можливості для розвитку. Як приклад відмітимо, створення у місті Тернополі волонтерських бригад, які під час пандемії COVID-19 надавали психологічну допомогу, волонтерили у закладах охорони здоров'я, розвезли понад тисячу продуктових наборів.

Підвищуючи інтерес та заохочуючи молодих людей до розвитку територіальних громад, ця форма участі стає більш впливовою, оскільки молоді люди можуть відстежувати та підтримувати дії місцевих органів влади, а з іншого боку, контролювати ці органи. Наприклад, залучення молоді місцевими органами влади в Маловисківській територіальній громаді передбачає втілення різноманітних проєктів не тільки за підтримки місцевого бюджету та бізнесу, а навіть виграє грантові конкурси [4].

В Новоукраїнській територіальній громаді вважають, що молодь має бути активним учасником як політичного життя, так і місцевого самоврядування. Як результат в територіальній громаді функціонують окремі відділи освіти, спорту та молодіжної політики, кожен з яких займається власною справою, а головне таке подрібнення відділів апарату управління громади не викликає додаткових затрат [5].

На теренах Білозерської територіальної громади було створено молодіжний дорадчий орган. Метою діяльності якого є робити громаду комфортною для дітей і молоді, обов'язково враховуючи їхні думки. Місцеві органи влади відмічають важливість створення такого простору для молоді, як одного із основних пріоритетів розвитку громади [6].

Проведенні дослідження констатували, що останнім часом голосу молоді віком 20+ зовсім не чути, а ті невеличкі кроки, які сьогодні робляться разом із молоддю, дуже важливі для територіальних громад.

Отже, з вище викладеного можна зробити висновок, що у розвитку територіальних громад важливим на сьогодні є, поряд з координацією молодіжної роботи, активне залучення молоді до реалізації заходів спрямованих на розвиток територіальних громад. Розглянуті приклади є підтвердженням того, що найкращими експертами у вирішенні проблем молоді в територіальних громадах є сама молодь. Адже саме визначення молоді, як важливого креативного потенціалу розвитку громади, чинника, зможе забезпечувати цілісний і творчий розвиток територіальних громад.

Список використаних джерел

1. Чупров В. И., Зубок Ю. А., Уільямс До.. Молодь в суспільстві ризику. Київ.: Наука, 2014, з. 96.

2. Час для молоді: як молоді люди змінюють світ вже зараз. URL: <https://www.youthwellbeing.in.ua/posts/chas-dlia-molodi-iak-molodi-liudy-zminiuiut-svit-vzhe-zaraz>

3. Участь молоді в управлінні громадами / авт.-уклад. О.В. Кулініч, Д.С. Барінова, В.В. Нестеренко. – Х. : Харківський відокремлений підрозділ Центру розвитку місцевого самоврядування, 2018. – 48с.

4. Маловисківська Міська Рада : офіційна сторінка URL: <https://mviskarada.gov.ua/>

5. Новоукраїнська територіальна громада: офіційна сторінка. URL: <https://novoukr-otg.gov.ua/>

6. Білозерська територіальна громада: офіційна сторінка. URL: <http://bilozirska-tg.dosvit.org.ua>

Abstract: *It has been studied that the essence of youth policy. It was established that for the effective implementation of youth involvement, it is necessary to follow the principles. The main forms of youth participation in the development of the territorial community are outlined. Examples of the positive impact of youth participation in community activities are considered. A conclusion was made about the importance of involving youth in the development of territorial communities.*

Key words: *youth, territorial community, development, youth leaders, forms, participation, principles*

Науковий керівник:

Ключник А.В.,

д-р екон. наук, професор,

професор кафедри публічного управління та

адміністрування і міжнародної економіки

Миколаївський національний аграрний університет

УДК 631.4

ЗЕМЕЛЬНІ РЕСУРСИ: ОХОРОНА ТА РАЦІОНАЛЬНЕ ВИКОРИСТАННЯ

Єфімова Анастасія Миколаївна,

здобувач вищої освіти спеціальності 281 «Публічне управління та адміністрування»

Миколаївський національний аграрний університет

м. Миколаїв, Україна

Анотація: *у роботі розглянуто основні питання раціонального землекористування. Охарактеризовано основні показники якості ґрунтів. Запропоновано низку заходів спрямованих на збереження ґрунтів.*

Ключові слова: *ґрунт, земельні ресурси, раціональне землекористування, гумус*